

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 9 JUNI 1927.

WETSVORSTEL TOT INSTELLING VAN EEN NATIONALEN DIENST VOOR GEZINSVERGOEDINGEN.

TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

In den tegenwoordigen staat van onze maatschappij lijkt ons het instellen van gezinsvergoedingen en geboortepremiën een der heilzaamste middelen om de geboortecrisis te bestrijden en de gezinnen in de mogelijkheid te stellen hunne kinderen behoorlijk te voeden en groot te brengen.

Met vreugde begroeten wij dus de uitbreiding die deze instelling in België heeft gekregen.

Ziehier den tegenwoordigen toestand van deze instelling in ons land, volgens eene mededeeling van den heer Goldschmidt, secretaris van het Comité voor Gezinsvergoedingen van België, op het onlangs gehouden Fransche Congres voor Gezinsvergoedingen (te Brussel, op 23 Mei 1927) :

« Het Belgisch studiec Comité voor gezinsvergoedingen telt op dit oogenblik 17 aangesloten kassen.

» Het geheele personeel van de 1,150 firmas die tot deze kassen zijn toegetreden, bereikt 237,000 werklieden en bedienden; met bijvoeging van de niet aangesloten kassen overschrijdt dit getal 250,000.

» De geheele maandelijksche som van de verrichtingen bedraagt meer dan 2,500,000 frank, hetzij, per jaar berekend, 30 millioen.

» Om zich eene algemeene gedachte te vormen van de uitbreiding van het stelsel der gezinsvergoedingen in België, moet men bovendien rekening houden met de volgende categorieën :

1° Firmas die gezinsvergoedingen verleenen zonder compensatiekassen of volgens een bijzonder stelsel :

Steenkoolnijverheid	fr.	175,000
Verschillende		25,000

2° Openbare besturen, Nationale Maatschappij van Spoorwegen (1)		150,000
---	--	---------

Fr.	350,000
-------------	---------

wat het gezamenlijk cijfer brengt op 600,000 frank.

(1) Ambtenaars, bedienden en werklieden.

» Men kan het geheele bedrag van de thans in ons land uitgekeerde gezinstoelagen schatten op den jaarlijkschen grondslag van 60 millioen » (1).

* * *

Van alle zijden vraagt men dat de instelling van de gezinsvergoedingen algemeen zou gemaakt worden.

De *Bond van de Talrijke Gezinnen* heeft op zijn congres van October 1925 de volgende besluiten aangenomen :

« De Commissie voor de gezinstoelagen van den Bond der Talrijke Gezinnen vraagt het algemeen maken van de gezinsvergoedingen voor al de gezinshoofden — te beginnen met de hoofden van talrijke gezinnen — die over geen zeer groot inkomen beschikken : loontrekkenden en bezoldigden van de nijverheid, den handel, den landbouw ; niet loontrekkenden.

» Zij beschouwt deze hervorming als zijnde van hoofdzakelijk belang en dringend te verwezenlijken.

» Zij brengt hulde aan het reeds zeer aanzienlijk werk verwezenlijkt in deze richting door een groot getal private ondernemingen ; zij stelt met vreugde de uitbreiding vast van het principe der compensatie tot de bijgevoegde diensten der verpleegsters-bezoeksters, enz.

» Zij vraagt de goedkeuring, in den eerst komenden zitting, van het ontwerp Carton de Wiart c. s., betreffende de inschrijvers bij de openbare aanbestedingen, ontwerp gewijzigd in den zin van verplichte toetreding tot de compensatiekassen.

» Zij vraagt de goedkeuring van eene wet op de moederverzekering in den zin aangewezen door de Commissie der Talrijke Gezinnen.

» Zij noodigt al degenen uit, die belang stellen in het vraagstuk der talrijke gezinnen, na te gaan in welke richting de wet gebeurlijk zou hebben tusschen te komen, om met een maximum voordeelen en met een minimum bezwaren, te voorzien in de ontoereikendheid der private initiatieven. De voornaamste middelen, tot hertoe overwogen, zijn de volgende :

1° Eene bijzondere wet tot ondersteuning aan de behoeftige talrijke gezinnen, in navolging van de Fransche wet van 13 Juli 1913, herhaaldelijk gewijzigd, inzonderheid door de financiënwet van 14 Juli 1925 ;

2° Eene toelage-wet ten bate der talrijke gezinnen, in den zin van de Fransche wet van 22 Juli 1923 gewijzigd door de financiënwet van 13 Juli 1925 ;

3° Eene wet van verplichte gezinsvoorzorg op den grondslag van een algemeen gemaakte mutualiteit.

Het Comité van het Algemeen Christen Vakverbond van België heeft op 15 Februari 1927 een besluit aangenomen waardoor aan den wetgever gevraagd wordt « het wezenlijke recht van den huisvader te erkennen en hem een rechtstitel te verleenen om eene gezinsvergoeding te trekken... ».

---

(1) Zie ook : V. FALLON, S. J., *Les allocations familiales en Belgique et en France*, Bruxelles, 1926. — Bureau international du Travail, *Les allocations familiales*, Genève, 1924.

Anderzijds hebben onze collega's Delvigne c. s., namens de socialistische groep, een wetsvoorstel ingediend tot instelling van eene Nationale Kas voor gezinsvergoedingen, voor doel hebbend « het stelsel uit te breiden tot al de ondernemingen en tot al de arbeiders van het land ».

* *

Ten aanzien van deze feiten, moet de wetgever zich afvragen of zijne tussenkomst wenschelijk of zelfs noodig is. En, zoo ja, welken vorm moet die tussenkomst aannemen om haar maximum van doelmatigheid te bezitten?

Er zijn er die meenen dat, gezien de hoogdringendheid de gezinsvergoedingen en de geboortepremiën algemeen te maken, de wetgever tot plicht heeft ineens de algemeene verplichting in te voeren van deze vergoedingen, en eene Nationale Kas op te richten om ze te verdeelen, met terzijdelating van alles wat het privaat initiatief in dien zin heeft georganiseerd en tot stand gebracht.

Wij sluiten ons niet aan bij deze methode, die niet alleen hatelijk zou zijn ten opzichte van degenen die de beweging van de gezinsvergoeding hebben op touw gezet, maar ook niet zou te billijken zijn, en strijdig met de traditie van onze sociale wetgeving. Alle sociale wetgeving moet zich tragsgewijze ontwikkelen. Wij wenschen zeker dat, te dezer zake, de trappen dicht bij elkaar liggen en vlug doorloopen worden, maar wij bevestigen dat men eene fout zou begaan moest men de logische orde niet volgen.

De eerste stap is ontegensprekelijk de aanmoediging van het privaat initiatief.

Het is waar dat sommige voorstanders van de vergoedingen deze aanmoediging niet vragen. Zij meenen dat hunne onderneming zich het best zal ontwikkelen zonder bemoeiing van de Openbare Machten. Met zich afzijdig te houden, zeggen ze, zal de Staat het meest doen om de gezinsvergoedingen algemeen te maken.

Zonder dit optimisme te deelen, willen wij toch niet vooruitloopen op de definitieve houding welke de Staat zal aannemen. Maar wij zijn van gevoelen dat hij, in afwachting, deze nieuwe instelling niet uit het oog mag verliezen, en zijn steun moet bieden aan al degenen die hem kunnen noodig hebben. Zijne tussenkomst kan ten andere onder verschillende vormen geschieden, onder dewelke wij van nu af reeds wijzen op eene mogelijke vermindering van sommige belastingen ten voordeele van de nijverheidsondernemingen die aan hunne werklieden gezinsvergoedingen uitkeeren.

* *

Daarom denken wij een nuttig werk te verrichten met van stonden aan de instelling van een Nationalen Dienst voor gezinsvergoedingen voor te stellen. Zijne taak zal van drievoudigen aard zijn :

- 1° De bestaande compensatiekassen toelaten en geldelijk steunen ;
- 2° Het oprichten aanmoedigen van nieuwe kassen in de gewesten en voor te beroepen waar zij nog niet bestaan ;
- 3° De werkzaamheden van de verschillende compensatiekassen van het land samenordenen.

De toelating alleen zal aan de kassen die ze zullen vragen, eene zekere onmisbare gelijkvormigheid geven, en hun de voordeelen doen genieten die later door de Openbare Machten zullen vastgesteld worden ; door de bestuurstoelagen

zullen de kassen, die het zullen verlangen, onmiddellijk een stoffelijken steun krijgen. Men zal bovendien met deze toelagen misschien nieuwe kassen kunnen oprichten, niet alleen in de nijverheid, maar ook in den landbouw en in den middenstand.

Daarom hebben wij de vertegenwoordiging van deze sociale groepen in den Beheerraad voorzien.

Het spreekt van zelf dat deze Beheerraad eveneens vertegenwoordigers van de bestaande compensatiekassen en van den Bond der Talrijke Gezinnen zal moeten omvatten. Zij zijn de aangewezen personen voor de keuze van de Regeering.

* .

Wordt ons voorstel aanvaard, dan zal de wetgever een opbouwend en een verstandig werk van vooruitgang hebben tot stand gebracht. In plaats van het zoo belangrijke werk van het privaat initiatief te vernietigen, zal het dit steunen en het helpen zich uit te breiden en algemeen te worden.

EDM. RUBBENS.

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 9 JUIN 1927.

PROPOSITION DE LOI INSTITUANT UN OFFICE NATIONAL POUR ALLOCATIONS FAMILIALES

EXPOSÉ DES MOTIFS.

MESSIEURS,

L'institution des allocations familiales et des primes de naissance apparaît dans l'état actuel de notre société comme un des remèdes les plus désirables pour combattre la crise de la natalité et pour permettre aux familles de nourrir et d'élever convenablement leurs enfants.

Il importe donc de saluer avec joie l'extension prise par cette institution en Belgique.

Voici, d'après une communication faite par M. Goldschmidt, secrétaire du Comité des allocations familiales de Belgique, au récent Congrès français des allocations familiales (tenu à Bruxelles le 23 mai 1927), l'état actuel de cette institution en notre pays.

« Le Comité d'études des allocations familiales de Belgique compte actuellement 17 caisses affiliées.

» Le personnel total des 1,150 firmes qui adhèrent à ces 17 caisses atteint 237,000 ouvriers et employés; en ajoutant les caisses non adhérentes, ce montant dépasse 250,000.

» La masse mensuelle totale des prestations est de plus de 2,500,000 francs, soit 30 millions sur la base annuelle.

» Pour faire une estimation d'ensemble concernant l'étendue du régime des allocations familiales en Belgique, il faut tenir compte, en outre, des catégories suivantes :

1° Firmes qui distribuent des allocations familiales sans caisses de compensation ou selon un régime spécial :

Industrie charbonnière	fr. 175,000 »
Divers	25,000 »

2° Administrations publiques :

Société Nationale des Chemins de fer ⁽¹⁾	150,000 »
---	-----------

Fr. 350,000 »
----

ce qui porte le total général à 600,000 francs.

(1) Fonctionnaires, employés et ouvriers.

» On peut estimer le montant d'ensemble des allocations familiales distribuées actuellement dans le pays sur la base annuelle, à 60 millions. (1) »

*
*
*

De toutes parts on réclame la généralisation de cette institution des allocations familiales.

La Ligue des familles nombreuses adopta dans son Congrès d'octobre 1925, les conclusions suivantes :

« La Commission des allocations familiales de la Ligue des familles nombreuses demande la généralisation des allocations familiales pour tous les chefs de famille qui ne jouissent pas d'un revenu très élevé, y compris les non salariés, et en commençant par les chefs de famille nombreuse.

» Elle considère cette réforme comme essentielle et urgente.

» Elle rend hommage à l'œuvre très considérable qui a déjà été réalisée dans ce sens par un grand nombre d'entreprises privées et elle constate avec bonheur l'extension du principe de la compensation aux services annexes des infirmières-visiteuses et autres du même genre.

» Elle demande le vote, dans la prochaine session parlementaire, du projet Carton de Wiart et consorts relatif aux adjudications publiques, projet amendé dans le sens de l'affiliation obligatoire des soumissionnaires aux caisses de compensation.

» Elle demande le vote d'une loi sur l'assurance maternelle dans le sens indiqué par la Commission officielle des familles nombreuses.

» Elle invite tous ceux qui s'intéressent au problème des familles nombreuses à rechercher comment la loi aurait à intervenir, éventuellement, pour suppléer avec le maximum d'avantages et le minimum d'inconvénients, à l'insuffisance des initiatives privées pour la généralisation des allocations familiales.

» Les principaux moyens envisagés jusqu'ici sont :

» 1° Une loi de dotation des familles nombreuses nécessiteuses, à l'imitation de la loi française du 13 juillet 1912, modifiée à diverses reprises et notamment par la loi de finances du 14 juillet 1925;

» 2° Une loi de dotation des familles nombreuses, analogue à la loi française du 22 juillet 1923, amendée par la loi de finances du 13 juillet 1925;

» 3° Une loi de prévoyance familiale obligatoire sur la base de la mutualité généralisée. »

Le Comité de la Confédération des Syndicats chrétiens de Belgique, adopte le 15 février 1927, une résolution, demandant au législateur de « reconnaître le droit véritable du père de famille et de lui conférer un titre juridique à recevoir une allocation familiale... »

D'autre part, nos collègues *Delvigne et consorts* ont déposé au nom du groupe socialiste une proposition de loi instituant une Caisse Nationale d'allocations

---

(1) Voir aussi : V. FALLON, S. J., *Les allocations familiales en Belgique et en France*. Bruxelles, 1926. — Bureau international du Travail. *Les allocations familiales*. Genève, 1924.

familiales, ayant pour but « d'étendre le système à toutes les entreprises à tous les travailleurs du pays. »

* *

Devant ces faits, le législateur doit se demander si son intervention est désirable ou même nécessaire? Dans l'affirmative, quelle forme elle doit revêtir pour atteindre son maximum d'efficacité?

Certains estiment qu'étant donné l'urgence de généraliser les allocations familiales et les primes de naissance, le législateur a pour devoir d'instaurer du coup l'obligation générale de ces allocations et de créer une Caisse Nationale pour les répartir en négligeant tout ce que l'initiative privée a organisé et accompli dans ce but.

Nous ne pouvons approuver cette méthode, qui serait non seulement odieuse à l'égard des initiateurs du mouvement des allocations familiales, mais absolument injustifiée et contraire à toute la tradition de notre législation sociale. Toute législation sociale doit se faire par étapes. Nous souhaitons certes qu'en l'occurrence les étapes soient très rapprochées et vite parcourues, mais nous affirmons que ce serait une faute de ne pas respecter leur ordre logique.

La première étape est sans contredit l'encouragement de l'initiative privée.

Il est exact que certains promoteurs des allocations ne demandent pas cet encouragement. Ils estiment que leur entreprise s'épanouira le mieux en dehors de toute immixtion des pouvoirs publics. C'est en s'abstenant, disent-ils, que l'État fera le plus pour la généralisation des allocations familiales.

Sans partager cet optimisme, nous ne voulons rien préjuger sur l'attitude définitive à adopter par l'État. Mais nous estimons qu'en attendant il a pour devoir de s'intéresser positivement à l'institution nouvelle, et d'offrir son aide à tous ceux qui pourraient en avoir besoin. Son intervention peut d'ailleurs revêtir des formes bien diverses, parmi lesquelles nous signalons dès à présent une réduction éventuelle de certains impôts en faveur des industries qui desservent des allocations familiales à leurs ouvriers.

* *

C'est pourquoi nous estimons faire œuvre utile en proposant dès maintenant la création d'un Office National pour allocations familiales. Il aura une triple mission :

- 1° Agréer et subsidier les caisses de compensation existantes;
- 2° Provoquer la création de caisses nouvelles dans les régions et pour les professions où elles font encore défaut;
- 3° Coordonner l'activité des différentes caisses de compensation du pays.

L'agrément simple rendra aux caisses qui la demanderont une certaine uniformité indispensable et les fera jouir des avantages à fixer ultérieurement par les pouvoirs publics; par les subsides de gestion, les caisses qui le désireront recevront une aide matérielle immédiate. En outre ces subsides permettront peut-être la création de caisses nouvelles, non seulement dans l'industrie, mais aussi dans l'agriculture et parmi les classes moyennes.

C'est pourquoi nous avons prévu la représentation de ces groupes sociaux dans le Conseil d'administration.

Il va de soi que ce conseil devra comprendre également des représentants des caisses de compensation existantes et de la Ligue des familles nombreuses. Ces représentants sont tout indiqués pour le choix du Gouvernement.

*
* *

En adoptant notre proposition, le législateur fera œuvre constructive et sagement progressive. Sans détruire l'œuvre si importante née de l'initiative privée, il secondera celle-ci et l'aidera à s'étendre et à se généraliser.

EDM. RUBBENS.

CHAMBRE
des Représentants.

KAMER
der Volksvertegenwoordigers.

**Proposition de loi instituant
un Office National pour allocations
familiales.**

**Wetsvoorstel
tot instelling van een Nationalen Dienst
voor gezinsvergoedingen.**

CHAPITRE PREMIER.

Principes généraux.

ARTICLE PREMIER.

Il est institué un Office National pour allocations familiales. Il a pour mission d'étendre et de généraliser l'institution des allocations familiales et des primes de naissance.

Il est chargé notamment :

1° D'agréer et de subsidier les caisses de compensation qui se conformeront aux dispositions de la présente loi;

2° De provoquer la création de caisses de compensation dans les régions et pour les professions où elles font défaut;

3° De coordonner l'activité des différentes caisses de compensation du pays.

CHAPITRE II.

Agréation.

ART. 2.

Pour être agréées les caisses de compensation devront se conformer aux prescriptions édictées par l'Office National.

Celles-ci stipuleront notamment :

a) Seront attributaires :

Toutes les personnes, ouvriers et employés, salariées par les entreprises

EERSTE HOOFDSTUK.

Algemeene beginselen.

EERSTE ARTIKEL.

Er wordt een Nationale Dienst voor gezinsvergoedingen ingesteld. Het heeft voor doel de instelling van de gezinsvergoedingen en van de geboorte-premiën uit te breiden en algemeen te maken.

Het is inzonderheid gelast :

1° De compensatie-kassen, welke zich schikken naar de bepalingen dezer wet, toe te laten en financieel te steunen;

2° De totstandbrenging van compensatie-kassen, in de streken en voor de beroepen waar zij ontbreken, uit te lokken;

3° De werkzaamheid van de onderscheidene compensatie-kassen van het land in onderling verband te brengen.

HOOFDSTUK II.

Toelating.

ART. 2.

Om toegelaten te worden, moeten de compensatie-kassen zich schikken naar hetgeen hieromtrent door den Nationalen Dienst is voorgeschreven.

Deze voorschriften zullen inzonderheid bepalen :

a) Zijn verkrijgers :

Al de door de aangesloten ondernemingen bezoldigde werklieden en

affiliées; de même toutes les personnes non salariées, affiliées individuellement ou collectivement à des caisses de compensation;

b) Seront bénéficiaires :

Les enfants de moins de 14 ans à charge des attributaires;

Les enfants de plus de 14 ans qui poursuivent des études intellectuelles ou professionnelles jusque 18 ans;

Les invalides et impotents n'ayant aucune ressource et ne jouissant pas de la pension de vieillesse et qui sont à charge des attributaires;

c) Sont réceptonnaires :

La mère de famille;

A défaut de la mère, l'aïeule qui a la charge effective des bénéficiaires ou la fille ainée âgée d'au moins 18 ans; à défaut de l'aïeule ou de la fille ainée, le père de famille.

d) Les allocations et les primes de naissance ne seront pas inférieures aux taux minima à fixer par l'Office;

e) Le payement se fera par une caisse de compensation.

CHAPITRE III.

Subsides.

ART. 3.

L'Office National accordera un subsidie de gestion aux caisses de compensation agréées, qui se conformeront en outre aux dispositions ci-après :

a) Elles comprendront un minimum de 1,000 attributaires;

b) Les attributaires seront représentés dans leur conseil d'administration;

c) Elles seront soumises au contrôle organisé par l'Office National.

bedienden, alsmede al de individueel of collectief bij compensatie-kassen aangesloten niet-bezoldigde personen;

b) Zijn begunstigten :

De kinderen van min dan 14 jaar oud, ten laste van de verkrijgers;

De kinderen van meer dan 14 jaar oud, die, tot hun 18 jaar, intellectuele of vakkundige studiën doen;

De invaliden en gebrekkelijken zonder eenig inkomen en zonder ouderdomspensioen, en die ten laste van de verkrijgers zijn.

c) Zijn ontvangers :

De huismoeder;

Bij ontstentenis van de moeder, de grootmoeder die werkelijk de begunstigten ten laste heeft, ofwel de oudste dochter van ten minste 18 jaar oud; bij ontstentenis van de grootmoeder of van de oudste dochter, de huisvader.

d) De vergoedingen en geboortepremiën mogen niet minder zijn dan de door den Dienst vast te stellen minima-bedragen;

e) De uitbetaling wordt door de compensatie-kas gedaan.

HOOFDSTUK III.

Toelagen.

ART. 3.

Door den Nationalen Dienst wordt eene beheertoelage verleend aan de toegelaten compensatie-kassen welke zich, daarenboven, aan de volgende bepalingen zullen gedragen :

a) Zij zullen een minimum van 1,000 verkrijgers moeten tellen;

b) De verkrijgers zullen in hun beheerraad zijn vertegenwoordigd;

c) Zij zullen onderworpen zijn aan de door den Nationalen Dienst ingerichte controle.

CHAPITRE IV.

Administration.

ART. 4.

L'Office National pour allocations familiales est géré par un conseil composé de 6 membres nommés par le Gouvernement, 6 membres désignés par les associations patronales, 6 membres désignés par les associations ouvrières et de 6 membres désignés par le Conseil supérieur de l'Agriculture (3) et par le Conseil supérieur des Métiers et Négoces (3).

ART. 5.

Il élit dans son sein un comité exécutif composé d'un président, un vice-président, un secrétaire, un trésorier et cinq commissaires.

ART. 6.

Le comité exécutif élabore un règlement d'ordre intérieur qui doit être approuvé par le conseil d'administration.

HOOFDSTUK IV.

Beheer.

ART. 4.

De Nationale Dienst voor gezinsvergoedingen wordt beheerd door een Raad bestaande uit 6 leden benoemd door de Regeering, 6 leden aangewezen door de werkgeversverenigingen, 6 leden aangewezen door de arbeidersverenigingen en 6 leden aangewezen door den Hoogen Landbouwråd (3) en door den Hoogen Raad der Ambachten en Neringen (3).

ART. 5.

In zijn schoot kiest hij een uitvoerend comiteit bestaande uit een voorzitter, een onder-voorzitter, een secretaris, een kashouder en vijf commissarissen.

ART. 6.

Het uitvoerend comiteit stelt een huishoudelijk reglement op, dat door den beheerraad moet worden goedgekeurd.

E. RUBBENS.
F. MASSON.
H. CARTON DE WIART.
HENRI HEYMAN.
RICH. KREGLINGER
EM. ALLEWAERT.